

BURGERSWIJZIJN

Teléfono 337.67

Drukkers-Uitgevers A. & L. FOCKENIER, 11, Zilverstraat, Brugge

Postcheck 3720

Wij zijn in nood! Geef ons brood!

De twee en vijftig lange maanden bezetting zijn voor alle burgers en vooral voor den werkmans maanden als eeuwen geweest, van ontberingen, van strijd, van angst en van verdriet. Op alle gebied heeft de werkmans hand hard te verduren gehad. Niemand zal ooit kunnen beschrijven wat de werkmans heeft geleden. Alles had hij te kort. Het eten werd ten lange laatste zoo schaarsch en van zoo'n minderwaardige hoedanigheid, dat hij het gewend was geworden honger te lijden. Als de maag het al te zeer moet verduren, kent de geest geen wetten meer. Zonder beredeneering gaat en neemt men alles aan om het leven te kunnen behouden. De algemeene lichamelijke verzwakking zou nog meer ziekten hebben veroorzaakt, was eindelijk de bevrijding niet gekomen.

De klederen, heel dikwijls aan flarden of tot den draad versleten, waren amper voldoende om het lichaam te bedekken of te beschutten tegen koude of hitte. Aan alles leed de werkmans gebrek!

Met de bevrijding is een verzachting gekomen. Hij mag de toekomst blijder inzien. Nu toch wordt iedereen er zich van bewust, dat wat komen moet verbetering zal brengen, het leven zal opgeleefd worden en de noodden stilaan gelineerd.

Edoch, met de lichamelijke verzwakking en het tekort aan alle onontbeerlijke levensmiddelen is een geestesstemming ontstaan, die al even ongezond mag heeten, als de tijden, die we nu onmiddellijk achter den rug hebben.

De bezetter heeft van alles en allen gebruik en misbruikt gemaakt, in schijn met zijn drogredenen heeft hij alles gegeven, maar in werkelijkheid alles ontnomen.

Hij heeft vooral den werkmans misleid, als eerlijke burger van zijn land, met tegenzin uitvoerde. Het was zijn plicht dit werk te aanvaarden. Als hoofd of steun van een gezin had hij te zorgen en te strijden voor het behoud van de zijnen. Weigeren stond trouwens gelijk met ontvoering of foltering, en niet alleen hoewel ze reeds velen waren, konden zich verduiken of leven op de koud van een kleine gemeenschap.

In het met tegenzin vervullen van de hem opgelegde taak zocht de werkmans bezetter te verschaiken en te bedriegen. Hierin is hij heel goed geslaagd. Doch deze handelwijze heeft ten lange laatste op zijn geest een zeer

rijzen uit zijn moreele en materiele pijn.

Harop! de handen uit de mouwen! Geen getruur, geen gezeur om een paar franken onder of boven. Plicht vooral, pllicht bovenal! Geen talmen, geen lastertanten meer! Wij moeten dadelijk aan het werk! Het ligt er voor het grijpen!

Niet elk wie wil, maar elk wie maar enigszins kan, moet onmiddellijk de hand aan den arbeid slaan met in onze welstand kan nooit komen. Het is ons te oetzen. Wij leven niet in luktekerland. De gebroden kippen zullen niet in onze mond kunnen gevloegen. Onze toestand niet verbeteren indten we dien zelf niet bewerkstelligen. Onzen nood moeten wij zelf lenigen door onzen arbeid!

Onze arbeid brengt ons brood en geluk! Weilan arbeiders, onze broeders, met moed en liefde aan het werk! Geen luiards meer, geen teeters, geen getruur, maar meer op het zweet van anderen! Allen als één aan het werk: voor vrijheid en recht, voor welstand en huiselijk genot, voor 't Vaderland, voort!

FREE.

In het Concentratiekamp

Talrijk zijn dezen die sedert de bevrijding in het Concentratiekamp van Sie Kruis zijn opgesloten. Wij hebben reeds een lijst meêgedeel van de belangrijkste uitblikkers van verkiikkers, ondergandisten voor de Duitschers, aannemers, professoren, enz.

Hier nog eenige namen: En eerst en vooral de al te beroemde Marie Bulcke, bureeloverste in de Werbestelle, die zich op bijzondere wijze onderscheidde in het snappen onzer jonge mannen voor het slavelijk werk in Duitschland.

Volgen: de fameuze Arthur Vercautmen die tijdens de duitsche bezetting naar al te veel van zijn blaazig miek op de Vischmarkt en leefde lijk een rijke man; Jerome en Louis Van Hoobergh; vader en zoon, garagisten Blankenberghe; André Surmont, schieffoofd Brugge; Charles Roost, bijgehoofd de « Comité de Kosce », talisman bij het Duitsch krijgsgerecht, te Brugge en die de Duitschers zelf bedroog, waarvoor

Slachtoffers eener Mijn.

Twee onzer stadsgenooten, de Heeren Fernand Mullaert, 33 jaar oud, reserve-luitenant bij de Genie en Maurits Couvreur, 57 jaar, militaire arbeider, waren Vrijdag morgen aan het opruimen van landmijnen te Wendyne, toen een mijn ontplofte. Beide werden op den slag gedood.

M. Mullaert laat eene weduwe na met een kind van 2 1/2 jaar oud. Zijne begraafing had Dinsdag 11. onder een grooten toeloop plaats.

Er zijn degenen in den mensch, die dan eerst tot hun recht komen, als de dood ons den held heeft ontnomen. Fernand Mullaert was een held en zal als een held in onze herinnering blijven voortleven. Van af zijn prills jeugd begreep hij, dat het leven voor hem, meer dan voor anderen, een harde strijd zou wezen, dat hij zich alleen door werken tot die rang zou kunnen opvoeren, welken hij bereikten.

Hij was steeds een stille jongen, be- zield met een echte, zedelijke manni- chheid met een heldenmoedigheid.

Gestapo, leider van het V. N. V., uit- drijver der bevolking; Lauweryns Fl. en Lauweryns Rudolf, aannemers, Blanken- berghe.

De gemijterde abt van de Benedik- tijnen te Steenbrugge, Dom Modest Van Assche, werd, in tegenstrijd met som- mige geruchten, niet losgelaten. Integen- deel, zijn aanhoudingsmandaat werd be- krachtigd.

Een gekende Brugging, M. Herman Bossier, gewezen medewerker aan « De Standaard » en « Het Algemeen Nieuws » werd te Brussel aangehouden.

Verders nog: Louis Meert, Rijkseer- derstraat, 112; Karel Ryde, Rijkseer- derstraat, 54; Vlaamsche Wachters; Wendyne spioenering, Zukststraat, 2; meester, Eugénie Van Hede, Koninge Gentofstraat, 1; verkiikder, Marcel Mathys, oorlogsbuurgemeester van Oede- lem, medewerking met den vijand; wordt beschuldigd van de aanhouding van E. H. pastoor, den H. postmeester en den be- zehber van de gendarmerie van Oedelem; Florimond Walgrave, West- straat, 32, Blankenberghe, SS-man; 4. St. Andries, leden van De Vlag; Julia Van Looke, Pastorijstraat, id. en ver- kiikker van valschermspringers; de Bocarmé, lid van De Vlag; Valbre en medewerker met den vijand; Jose De Goemine, Maelsteenweg, 105, St. Kruis, oorlogswaeker en SS-man; Josef Van de Castele, St. Pieters, SS-man en oor- logswaeker; Bertha Blomme, verpleeg- ster, Consocienciaan, 44, Brugge, lid van De Vlag, om brieven in het concentratie- kamp binnen te smokkelen; Josef Devos, Consocienciaan, Brugge, zeldse geval; Julia Welvaert, vrouw Van Overtveldt; Niyyheidstraat, 58, Assebroek, lid van De Vlag en samenwerking met den vijand; Arthur Van Dooven, Oostmeersch, 94, Brugge, lid van De Vlag; Joris Blan- ckaert, Mortierstraat, 29, id.; Gustaaf Maerlens, Prins Karellaan, St. Michiels, id.; Josef Vermeulen, Nijverheidsstr., 31, Zeebrugge, medewerking met de Duit- schers; Alois Snuauwaert, Moekerke, voor hulp aan den vijand; Hubert Van Roo- sebeke, Prins Karellaan, 107, dracht van verboden wapens; Bernard Julian Van Voldenstraat, 2, Brugge, verraad; Leon Doens, van Moekerke, spioen- ring.

Het gerecht aan 't werk.

Maandag verscheenen voor den Krijgs- raad te Brussel, de genaamden Jozef Hoogveeën en Paul Hesters, beschuldig-

FERNAND MULLAERT

ramptzigen invloed gehad. Het besef van oprichtende plichtsvulling en rechtvaardigheid is bij hem teloor gegaan. De werkman streekt zijn loon op voor niet volbrachten arbeid. Hij sleurde bovendien van de werkplaats, en dit zonder eenig gewetensbezwaar, mede naar huis, want hem maar eenigszins rechtstreeks of onrechtstreeks kon of zou kunnen dienen. Het meegenome werd aanschouwd als rechtmatig eigendom en verbruikt of verkocht. Naar zijn meening schaadde hij alleen den bezetter en niet de gemeenschap.

De geldgod zegelverde. Het eigendomsrecht van de gemeenschap en zelfs van bijzonderen werd met de voeten getrupt, verloochend en geschoonden. Het egoïstisme of de vergoddelijking van het « Ik », het in alles het « zijne » erkennen verwardde de gemoederen, dreef ze naar den opstand, die inwendig bij veen reeds loede.

Dit waren de ongelukkige gevolgen van de verdrukking van den bezetter, die gevolgen van de nooden, die hij hier had geschapen.

Na lange en bange wachten stonden onze bevrijders voor de poorten van de stad. De verdrukker, in woede-wanhoop ontstoken en bewust van zijn onmacht tegenover de best uitgeruste legers, verriede een deel van onze stad. Hij bracht tens te meer honderden vredeleevende en weerloze burgers in elende en verdriet. Wat nog eenigszins werk kon verschaften legde hij lam. Tot het laatste oogenblik toe gaf hij ons een onomstootbaar bewijs van zijn leugen: ons wisten van wat wij voorheen en edel lukkig had gemaakt.

Steden en dorpen liggen in puin. Handel en nijverheid zijn vernietigd, de geesten vervalscht.

Onze bevrijders zijn gekomen. Hoe langer zoo meer toonen zij ons hoe onbaatzuchtig zij ons hebben verlost uit de boeien van hen, dien we liever nooit meer zien terugkeeren.

Wij hebben onze verlossers gegroet en ontzagen zooals het past: hummer en ontzer waardig.

Zij hebben hun tevredenheid over onze handelwijze van dit oogenblik te kennen gegeven.

Met ons staren ze nu op de puinhoopen.

Zonder talmen, zonder enig verpozen, zetten zij hun heldhaftigen strijd tegen den vijand voort. Zij zullen hem tot buiten onze grenzen en deze van onze Noordereburen verjagen. Zij zullen den grooten kuitsch tot het goede einde voltrekken.

Maar evenaals zij op het vernielde klinken, wenden zij hun bliken naar ons, voort, naar ons, wikkelden, en nog staat gebieven mannen.

Zullen wij die edelmooige, zich zelf verhoornende redders beschamen? Zullen wij ook naast hen ons van onzen plicht weten te kwijten? Of moet de liefde en de opoffering aldoor van één en denzelfden kant blijven komen?

Wij mogen waarachtig niet langer feesten en jubelen, niet langer hun alleen de moeizame taak in handen laten. Aan hun zijde hoeven wij te staan en te strijden voor het algemeen welzijn, voor de wereldverlossing!

Wij hebben niet alleen te strijden, doch bovendien het land te doen her-

kracht, waarmede alleen nelden, zooaals hij begunstigd zijn.

In tijden van zielestrijd opende hij zijn hart aan dezen, in wien hij een volkomen vertrouwen had. Toen sprak hij ook over de innerlijke kracht van het gebed en de sterke, die hij er in vond, naast den troost dien het hem gaf. Want ofschoon hij voor den godsdienst geen groot uiterlijk vertoon overhad, was hij in den grond van zijn wezen een goed en oprecht kristen menschen.

Na aan de Universiteit van Gent schitterende studies te hebben gedaan en het diploma van bouwkundig ingenieur te hebben behaald voelde hij zich getrokken tot het onderwijs, tot de opleiding van zijn edelmooig hart was plaats voor vredeleeren. De opkomende jeugd vooraf was hij, negenen. Hij gaf haar het beste van zijn ziel en zijn innerlijke, rijke gaven. Hij wou al zijn leerlingen zoo goed en zoo edel maken als hij zelf in hooge mate was.

In hem verliest de jeugd niet alleen een goeden leeraar, doch tevens een waren vriend en een besten opleider. Zijn idealistisch betrachtingen omvatte meer dan die enkele offergave van zichzelf.

Het Vaderland dienen was voor hem een heilige zaak dienen.

Als reserve-luitenant van de genie was hij gedurende de mobilisatie en den oorlog meer dan het vertrouwen waardig geworden van zijn oversten. Zijn manschappen erkenden in hem niet alleen een officier, maar wel den officier naar hun gewoening, die voor hen, door zijn wetenschap en zijn vriendelijken omgang, de officier was, die hen leiden kon.

Tijdens de bezetting bleef hij zijn Vaderland trouw. In de wrijtzaamheid hem eigen werkte hij als dapperere onder de dappersten mee om het uit zijn boeien te verlossen.

Zoohaast de bevrijding werkelijkheid was geworden, kwam hij uit zijn schelpen en schijn een zalfvoortoon, zonder eem op lot en roem. Hij bleef wat hij steeds was geweest: de zichzelf-verloochnende dienaar van zijn land. Zich inwendig

MAURITS COUVREUR

Er is geen edeler daad dan te sterven in de vervulling van zijn taak, voor het gemeenbest, voor 't heil van 't Vaderland!

Een kleine en nederige wordt groot, wanneer hij, zooals Maurits Couvreur, de daad stelt, zooaals hij ze stelde ten koste van zijn leven.

In gewilligen eenvoud, bezield met de groote gave van gehoorzaamheid aan het opgelegde order, volbracht hij zonder dralen den gevaarlijken plicht. Vergedend zichzelf en allen, die hem dierbaar waren, stond Maurits Couvreur aan de zijde van zijn luitenant Fernand Mulhaert.

Het land zuiveren van het gevaarlijkste oorloestug, dat de bezetter in zijn onmenschelijke wraak- en vernielings-zucht hier had achtergelaten, had hij zich tot plicht gerekend.

Eerbiedig ontblooten wij het hoofd voor zijn stoffelijke overblijfselen. In hem begroeten en erkennen wij een held in den waren zin van het woord. Met de kristelijke omgicving aambieden, bid-den wij, opdat God hem de eeuwige zaligheid vertieue.

Zijn nagedachtenis zal blijven voortbestaan niet alleenlijk onder de zijnen en allen die hem kenden en beminde, doch ook onder allen, die maar eenigszins hun land liefhebben.

Hij strekte tot voorbeeld van de jongeren en wekke de launen op tot de daad!

Maurits Couvreur, gestorven als held, U vergeet het Vaderland niet, noch het nageslacht!

Zondag 8 October, om 10 uur, in de parochiale kerk van St. Andries, en de rouwreis ter nagedachtenis van Maurits Couvreur, met uitdeeling van gedachtenissen.

VOORZITTER: C. J. VAN DER BEEK, voorzitter, plichting de vonden van verdrukking van den student Frateur die den verdrukker Paul Colin, bestuurder van « Cassandre » en van de « Nouvelle Journal » neerschoot. De twee verdrukkers werden ter dood veroordeeld.

De brifgsraad van Namen, sprak vorige week reeds volgende straffen uit: *Eug. Lézotte*, lid van N. S. K. K., Waalseche Wacht, doodstraf; *Henri Baccuzet*, Waalseche Wacht, doodstraf; *René Coisson*, N. S. K. K., levenslange opsluiting; *Emile Leminaire*, Waalseche SS-soldaat, doodstraf; *Dominique Hilliers*, 15 jaar; *Henri Norwetter*, Waalseche Wacht, 20 jaar; *Albert Stoffel*, Waalseche Wacht, 20 jaar; *Leon Lebacq*, Waalseche Wacht, 20 jaar en *Leon Stooabaens*, Waalseche Wacht, 20 jaar opsluiting.

EEN BLIK OP HET BUITENLAND.

vrede moeten in 't leven geroepen worden en onder het toezicht komen te staan van Europeesche mogendheden. Misschien is de zaak zoo gemakkelijker niet dan in de werkelijkheid omgezet te worden, niettemin blijft het principe van die verbreking een der mogelijke middelen. Een tweede bestaat in het afschaffen der land zoo rijkelijk heeft beschikt gedurende de tijdruimte tusschen de twee oorlogen, om zoodoende niet meer in staat te zijn de nijverheid herop te bouwen en haar op de hoogte te brengen van de nieuwe werkmethoden in andere landen toegepast. Een land zonder politieke en financiële band moet stilaan worden dat het eerder naar zijn oorsprong terugkeert ver van gansche werelddeelen van zijn beschaafing met de macht te wilen doen genieten.

Eindelijk, en wij aanzien dit niet als een inmening in de binnenlandsche politiek, ons land lijdt aan de verraandersplaag en dat ook moet gezuiverd worden wilen wij in vrede leven. Dat de kogel een kort einde make met al dezen die wetens en willems de wapens droegen tegen hunne medeburgers of de bezitters geholpen of gesteund hebben in zijne ondernemingen tegen het leven van hunne medeburgers, wij hopen dat het door niemand zal betwijfeld worden; maar dan blijft er een hoop kleiner misdadigers die nochtans schadelijk zijn voor 's lands zekerheid en die van de bezetting profijt hebben getrokken ten laste van hun medeburgers. Hen blijft er niets anders over dan deze die zij als vrienden aanschoorwen te gaan vergrondegebied te zien ontzeggen, en van zelf spreekt, de verbuiderverklaring van de onwettige gewonnen fortuinen.

De zuivering in het land, de onschadelijkmaking in het buitenland van alle ruststoorders, daarop mag er stevig werk opgericht worden.

Drukken wij nog de hoop uit dat de politieke hoo'den van ons land de toepaste maatregelen zullen kunnen treffen opdat België in kalme zijn stem zou laten hooren in de nakende internationale onderhandelingen.

vrede.

't Woord is schoon en nooit hebben wij het zooals nu naar waarde geschat. In de werkelijkheid, eilaas, ondervond het meendeel onder ons dat het een tijdning, daar twee lange oorlogen in één menschenleven, en de een wresder dan de ander, alle hoop op vrede zou kunnen gesmoord hebben.

Uit alser hart ontzagen die twee woorden: NOOT MEER!

Noot meer? Wie kan er de zekerheid van geven? Wij herinneren ons genoeg schiednistessen om te weten dat die moeilijke wetenschap uit niets anders dan oorlogen en vredetractaten bestaat, en in 1914 en 1940 zijn lessen die wij niet van buiten hoeven te kennen voor het examen, op ons sterfbed zullen be de nog levendig gebleven zijn. Daarvoor ook mogen wij niet hopen, redelijker wijze, maar moeten wij trachten, uit 'al onze kracht en in de menscheijke mate, het uitbreken van den oorlog zoo ver in de toekomst te doen schuiven dat verscheidene generaties van dien gruwel gespaard blijven. Dat ware reeds een wonderbaar uitslag die zou geboekt blijven in de wereldgeschiedenis!

Vrede moet gebouwd worden op gezond en vaste grondbeginselen en met macht vanwege de overwinnaar gepaard worden. Vrede moet steunen op gerechtigheid.

EN GERECHTIGHEID.

De zaak die 't meest besproken wordt is de wijze waarop Duitsland moet in de onmogelijkheid gesteld worden en want niemand, op Europa te onthouden, het dit land is die de schuld draagt van de twee laatste oorlogen en schuld eischt bestraffing.

Wij zullen zoo verwaand niet zijn een grootsch plan op te maken en onze gedachte te wilen opdringen, maar trachten hier enkele punten aan te stippen die als richtlijnen kunnen dienen voor dezen die de mening van *de man in the street* zoeken te raadplegen.

Over enkele jaren schreven wij dat de verbreking van de politieke eenheid en zeker middel is om dit doel te bereiken, t. t. z. dat de vroegere Duitsche staten

MAURITS COUVREUR

Er is geen edeler daad dan te sterven in de vervulling van zijn taak, voor het gemeenbest, voor 't heil van 't Vaderland!

Een kleine en nederige wordt groot, wanneer hij, zooals Maurits Couvreur, de daad stelt, zooaals hij ze stelde ten koste van zijn leven.

In gewilligen eenvoud, bezield met de groote gave van gehoorzaamheid aan het opgelegde order, volbracht hij zonder dralen den gevaarlijken plicht. Vergedend zichzelf en allen, die hem dierbaar waren, stond Maurits Couvreur aan de zijde van zijn luitenant Fernand Mulhaert.

Het land zuiveren van het gevaarlijkste oorloestug, dat de bezetter in zijn onmenschelijke wraak- en vernielings-zucht hier had achtergelaten, had hij zich tot plicht gerekend.

Eerbiedig ontblooten wij het hoofd voor zijn stoffelijke overblijfselen. In hem begroeten en erkennen wij een held in den waren zin van het woord. Met de kristelijke omgicving aambieden, bid-den wij, opdat God hem de eeuwige zaligheid vertieue.

Zijn nagedachtenis zal blijven voortbestaan niet alleenlijk onder de zijnen en allen die hem kenden en beminde, doch ook onder allen, die maar eenigszins hun land liefhebben.

Hij strekte tot voorbeeld van de jongeren en wekke de launen op tot de daad!

Maurits Couvreur, gestorven als held, U vergeet het Vaderland niet, noch het nageslacht!

Zondag 8 October, om 10 uur, in de parochiale kerk van St. Andries, en de rouwreis ter nagedachtenis van Maurits Couvreur, met uitdeeling van gedachtenissen.

HET POSTVERKEER.

Voortaan is het toegelaten nieuwblijfsberichten alsook brieven van slechts één bladzijde en postkaarten die uitsluitend handelen over familieaangelegenheden en zaken te verzenen voor de volgende bestemmingen:

Prov. West-Vlaanderen: gansch de provincie.

Prov. Oost-Vlaanderen: gansch de provincie.

Prov. Henegouwen: gansch de provincie.

Prov. Brabant: gansch de provincie.

Prov. Antwerpen: de volgende localiteiten: Beersel, Bonheiden, Bornhem, Hombek, Keerbergen, Mechelen, O. L. Vrouw-Waver, Putte, Rymenam, St. Katerijne-Waver, Waalhem.

Prov. Limburg: de volgende localiteiten: Borgloon, Gingelom, Haelen, Houppertingen, Jesseren, Jeuk, Mielenaest, Montenaeken, Nieuwerkerken, St.

HET POSTVERKEER.

Voortaan is het toegelaten nieuwblijfsberichten alsook brieven van slechts één bladzijde en postkaarten die uitsluitend handelen over familieaangelegenheden en zaken te verzenen voor de volgende bestemmingen:

Prov. West-Vlaanderen: gansch de provincie.

Prov. Oost-Vlaanderen: gansch de provincie.

Prov. Henegouwen: gansch de provincie.

Prov. Brabant: gansch de provincie.

Prov. Antwerpen: de volgende localiteiten: Beersel, Bonheiden, Bornhem, Hombek, Keerbergen, Mechelen, O. L. Vrouw-Waver, Putte, Rymenam, St. Katerijne-Waver, Waalhem.

Prov. Limburg: de volgende localiteiten: Borgloon, Gingelom, Haelen, Houppertingen, Jesseren, Jeuk, Mielenaest, Montenaeken, Nieuwerkerken, St.